

Motion till riksdagen 2025/26:2366

av Oskar Svärd och Ann-Sofie Lifvenhage (båda M)

Hot inom handeln

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen välkomnar regeringens beslut att utreda skärpningar av tillträdesförbudslagen och att utredningen särskilt bör fokusera på att öka antalet beviljade tillträdesförbud och förbättra tillämpningen av befintlig lagstiftning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utredningen även bör överväga hur tillträdesförbudet kan utvecklas genom förbättrad samverkan mellan butiker och tekniska lösningar för att effektivisera systemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lagen om tillträdesförbud i butik trädde i kraft under 2021 och ger butiksägare en möjlighet att neka personer som vid upprepade tillfällen stjal eller trakasserar butikens personal tillträde till sin butik. En fällande dom ska inte behövas för att tillträdesförbudet ska meddelas.

Brottsligheten utgör ett hot mot hela det demokratiska samhället. För att komma tillrätta med kriminaliteten krävs många olika åtgärder inom flera olika områden. Handeln sysselsätter idag ca 10 % av alla förvärvsarbetande och är många gånger första arbetsplatsen för både unga och nyanlända.

Brottsutsattheten är hög för handlare runt om i Sverige, så även i Örebro och Södermanlands län. Det har tillkommit ordentliga förstärkningar till rättsväsendet för ökad polisär närvaro, fler poliser och nya lagar.

Lagen om tillträdesförbud är ett av många sätt att komma till rätta med kriminaliteten, men tyvärr avslås alltför många ansökningar om tillträdesförbud i butik av åklagare och förövaren kan fortsätta att komma till butiken för att störa. Detta leder till ekonomiska problem för butiken men kan även leda till problem att behålla och rekrytera personal på sikt. Den aviserade utredningen bör därför särskilt fokusera på varför så många ansökningar avslås och hur detta kan åtgärdas.

Handeln är stadens motor som människor är beroende av i sin vardag, och för att nå hållbara städer måste handelns förutsättningar vara attraktiva, trygga och levande.

I dialogen med handlare nämns oftast otryggheten som ett av de största problemen, det skapar en onödig otrygghet för de anställda, och miljön i och runt handeln kan lätt bidra med annan kriminalitet om inte något görs fort.

Regeringen har nyligen aviserat en utredning av tillträdesförbudslagen, vilket är välkommet. För att skapa ordning och reda i handeln skapades lagen om tillträdesförbud, men den behöver kompletteras med ett tydligt fokus på praktisk tillämpning och effektivitet. Även små brott måste tas på allvar för att återupprätta ett rättssäkert samhälle.

Oskar Svärd (M)

Ann-Sofie Lifvenhage (M)